

Ei L-au cunoscut pe Dumnezeu lor

Vol. 1

Edwin si Lillian Harvey & Hey

- Publicat cu permisiune -

Nicholas de Basel

Prietenul lui Dumnezeu

Papa Grigore s-a așezat uluit! A aruncat o privire agitată celor doi străini veniți de dincolo de Alpi. Cel care părea să fie liderul, un om trecut de șaiszeci de ani, i se adresa în limba italiană populară. Tovarășul lui, în rarele ocazii în care vorbea, folosea limba celor învățați - latina. Ambii bărbați vorbeau cu foarte multă gravitate. Își dădea seama, desigur, că mulți alții fuseseră arși pe rug pentru că au spus chiar mai puțin!

„Sfinte Părinte, a fost pe scurt mesajul, marile și gravele păcate ale creștinătății s-au înmulțit atât de mult, la toate categoriile de oameni, încât Dumnezeu a ajuns nespus de supărat. Trebuie să vezi ce ai de făcut.”

„Nu pot face nimic”, a ripostat suveranul pontif cu o mînie crescîndă. Bărbatul mai în vîrstă a vorbit din nou cu seninătatea și autoritatea celui care este purtătorul unui mesaj din partea unei autorități superioare. De data aceasta se referea la căile nelegiuite ale Papei însuși, zugrăvind, cu o extraordinară precizie, acele fapte pe care numai o revelație din partea lui Dumnezeu le-ar fi putut descoperi. Dumnezeu i-a arătat, spunea el, ce viață nelegiuită trăia Papa. Și a adăugat: **„Să știi acest adevăr, că, dacă nu te întorci de la căile tale rele și nu te judeci singur înaintea lui Dumnezeu, te va judeca El și vei muri înainte de sfîrșitul anului.”**

Acum Papa era înfuriat de-a binelea, dar vorbitorul a continuat: *„Noi sîntem gata să fim dați morții dacă mărturiile pe care sînt pregătite să ți le dau nu sînt suficiente pentru a dovedi că sîntem trimiși de Dumnezeu”.*

„Ce mărturii? Aș vrea să știu și eu!” a poruncit Papa Grigore. Dar s-a calmat repede atunci cînd a auzit ce îi descoperise Dumnezeu acestui om neînfricat. Atît de exactă a fost lista acelor păcate, pe care nu putea s-o știe nici un om decît prin revelație, încît omul lui Dumnezeu l-a convins pe interlocutorul său. „Episcopul Romei” a rămas fără grai pentru o vreme, apoi s-a ridicat și i-a îmbrățișat pe cei doi, vorbindu-le pentru întîia oară cu bunăvoință.

„Dacă ați putea da astfel de mărturii și împăratului, bine ar fi pentru creștinătate.” Le-a cerut apoi să rămînă în Roma pentru a se putea sprijini pe ei pentru sfat, promițîndu-le să-i găzduiască bine. Însă ei l-au rugat să li se îngăduie să nu rămînă, zicînd că, dacă va fi nevoie de ei vreodată, la cererea Papei se vor întoarce. Acesta a scris o scrisoare către preoții din zona lor, recomandîndu-i pe

acești doi oameni ai lui Dumnezeu pentru binele slujbei lor duhovnicești. Din nefericire, omul acesta aflat în poziția cea mai înaltă de autoritate a ieșit curînd de sub această influență benefică trecătoare și a uitat efectele acelei întîlniri. A continuat să trăiască în păcatele sale și a murit în mai puțin de un an, așa cum îi fusese prezis.

Acest vorbitor neînfricat al lui Dumnezeu era **Nicholas de Basel**. Pentru cei mai mulți însă, el era „**Prietenul lui Dumnezeu**” din Oberland (în Alpii Elveției). Care era secretul lui? Cum a avut el puterea ca, mai bine de jumătate de secol, să răspîndească mesajul evanghelic chiar sub ochii Romei?

S-a născut în orașul Basel în (sau în jurul anului) 1308. Tatăl său, un negustor bogat, era supranumit „Nicholas al meiului de aur”. Din punct de vedere material, perspectivele băiatului erau într-adevăr strălucite. Însă, la vîrsta de treisprezece ani, cu ocazia Paștelui, s-a dus să asculte predica despre suferințele și moartea Domnului nostru. Băiatul a fost mișcat profund și și-a cumpărat numaidecît un crucifix. În fiecare seară îngenunchea în taină meditînd la durerea și ocara pe care Domnul nostru le-a îndurat. Este surprinzător că, deși cunoștea atît de puțin despre lucrurile spirituale, sinceritatea lui neobișnuită l-a făcut să strige către Dumnezeu pentru a-i revela voia Sa cu privire la el: dacă trebuia să se facă negustor sau preot. A cerut și puterea de a fi ascultător. Cumva a avut acces la o Biblie; nu este tocmai clar dacă era a lui sau a altcuiva.

Pe la vîrsta de cincisprezece ani a început să călătorească împreună cu tatăl lui pentru a deprinde meseria de negustor. Curînd, afacerile și plăcerile au împins afară gîndurile serioase. Cu toate acestea, nu a încetat niciodată să îngenuncheze seara în fața crucifixului său. A ajuns prietenul apropiat al unui fiu de cavaler, însă moartea tatălui său, patru ani mai tîrziu, a însemnat pentru Nicholas necesitatea unei lungi călătorii comerciale. La întoarcere a aflat că și mama sa murise.

Acum avea douăzeci și patru de ani și o mare avere. Nu după mult timp, el și prietenul său nobil s-au angajat într-o alergare nebună după plăceri, turniruri și dueluri cavaleriești, vizitînd curți împărătești și castele. Au devenit foarte populari, întreținînd adesea doamnele de societate cu povestiri de călătorie și cîntece.

Nu mult după aceea, prietenul lui s-a însurat, dar Nicholas a trebuit să mai aștepte, datorită faptului că părinții Margaretei nu acceptau ca fiica lor să devină soția unui negustor. După șase ani obstacolul a fost înlăturat și s-au făcut pregătiri pentru această ocazie festivă. Dar, noaptea dinaintea zilei pentru care fusese stabilită nunta s-a dovedit a fi punctul de cotitură din viața lui Nicholas. Noaptea aceasta nu l-a găsit sărbătorind, ci singur cu crucifixul său, cufundat în cele mai profunde gînduri cu putință.

Am stat acolo singur, pînă în revărsatul zorilor, scrie Nicholas, și m-am gîndit la cît de zadarnic și de fals era tot ce-mi putea oferi lumea și la sfîrșitul amar pe care îl au toate lucrurile lumii. Și mi-am zis atunci: „*Oh, suflete sărman și nefericit,*

cît de lipsit de judecată ai fost că ai ales și ai iubit lucrurile vremelnice, iar nu pe cele veșnice! Tu și toți oamenii din jurul tău, cît de nebuni și fără minte sînteți cu toții, fiindcă, deși Dumnezeu ți-a dat minte și pricepere din belșug, ai fost amețit de slava și plăcerea ce țin doar o clipă și al căror cîștig, în cele din urmă, este o veșnicie în iad!" Și îngenunchind în fața Lui l-am zis: „O, Dumnezeule milostiv, Te implor acum să ai milă de mine, un biet păcătos, și să-mi vii în ajutor, căci trebuie, cu această inimă rea pe care o am, să părăsesc pentru totdeauna această lume înșelătoare și toate făpturile din ea. Și în mod special trebuie să renunț la cea care îmi este foarte dragă și care mi-a furat inima."

Și cînd am spus vorbele acestea, am simțit că toată ființa mi se prăbușește, fiindcă era un moment solemn de grozavă luptă împotriva voinței și a dorințelor mele, așa încît mi s-a năpustit sîngele pe nas și pe gură și mi-am zis că îmi sosise amara clipă a morții. „Oh, trupule, dacă nu se poate altfel, așa să fie; dacă trebuie să mori, atunci să mori."

Apoi și-a pus mîna stîngă, despre care spunea că reprezintă eul său păcătos, în mîna dreaptă, despre care simțea că reprezintă „**Dumnezeul lui drept și iubitor**” și a jurat să fie pentru totdeauna numai al lui Dumnezeu. După aceasta, a simțit Prezența divină atît de reală încît a putut spune: „Am uitat de mine și de toate făpturile de lîngă mine și m-am pierdut într-o bucurie și o uimire ce nu se pot spune și pe care inima nu le poate concepe."

Nicholas a mai spus că a auzit o „Voce, foarte dulce”, spunîndu-i că-l acceptă ca logodnic al Lui pentru totdeauna. Ne putem imagina furtuna ce s-a dezlănțuit în dimineața următoare cînd a sosit alaiul miresei. Rudele și oaspeții s-au înfuriat din pricina hotărîrii acestui „nebun”. Mireasa nu a putut fi mîngîiată pînă cînd, cîteva zile mai tîrziu, ea și Nicholas au fost îndemnați să aibă o scurtă întîlnire în care el i-a spus ce se petrecuse. Din acel moment, Margaret a simțit convingerea că și ea trebuia să fie în întregime a Domnului și, apoi, cei doi nu s-au mai văzut niciodată. Cursul evenimentelor din această întîmplare arată, spre gloria lui Dumnezeu, cum orice om, în orice loc, poate fi un canal care transmite lumină și dragoste, atunci cînd se dăruiește în întregime lui Dumnezeu.

Vom trece în grabă peste următorii patru ani. Acest tînăr onest, fără să aibă pe cineva care să-l călăuzească, a citit despre viețile sfinților. Drept urmare, L-a căutat pe Dumnezeu pe singura cale pe care aceștia o puteau indica. Și-a făcut rost de o cămașă de păr, în care a prins cîteva cuie ascuțite. S-a rănit astfel pînă a curs sîngele pe el. A locuit în singurătate și s-a epuizat prin posturi și chinuri. La sfîrșitul primului an a strigat către Dumnezeu în disperarea lui și a primit răspunsul că toate aceste asprimi au fost purtate prin voință proprie și din mîndria propriei neprihăniri. A fost convins de Vocea care părea să-i vorbească lui personal, că trebuie să-și lepede instrumentele autoimpusei sale torturi și că, pe măsură ce va căuta și va împlini voia lui Dumnezeu, El va aduce în viața sa toate suferințele cu adevărat necesare. Al doilea an l-a petrecut plîngîndu-și păcătoșenia. Al treilea an a fost unul de cumplite ispitiri. În cel de-al patrulea, pe lîngă acestea, a trecut prin multă boală și durere.

Nu putem să nu ne întrebăm cît de diferiți ar fi fost anii aceștia, care s-au

scurs de la trezirea sa spirituală pînă a ajuns la convingerea că a primit acceptarea și asigurarea divină, dacă ar fi avut un învățător spiritual care să-L fi cunoscut pe Dumnezeu. Fără îndoială însă că Tatăl său ceresc a folosit acest timp pentru a-l pregăti în vederea unei lucrări unice în slujba oricărui om, de sus ori de jos, care îl va fi căutat pe Dumnezeu cum L-a căutat el, străduindu-se să-și întemeieze propria neprihănire prin penitență și fapte bune.

La sfîrșitul acestei perioade, **Nicholas** a ieșit brusc din valea întunecată în care fusese. **Bucuria eliberării** a fost atît de mare încît, temîndu-se ca nu cumva să fie o altă ispită, a căzut pe genunchi și l-a spus lui Dumnezeu că dorește eliberarea și fericirea numai dacă era după voia Sa. Referitor la această rugăciune el a spus:

Cînd am rostit aceste vorbe, în jurul meu a strălucit o lumină plăcută și binecuvîntată, o lumină care este dragoste; iar din gloria acelei lumini sufletul mi s-a umplut de strălucire, în așa fel încît nu pot spune dacă eram în trup sau în afara trupului. Căci ochii mi-au fost deschiși pentru a vedea minunea și frumusețea ce se află mai presus de mintea omenească și despre care nu pot vorbi, fiindcă nu există cuvinte s-o exprime. Și cum mă minunam eu acolo și mă bucuram nespus, am auzit cea mai dulce și mai voioasă voce, care nu venea de la mine, dar care îmi venea de la unul care parcă ar fi vorbit înlăuntru meu. Totuși, nu gîndurile mele erau acelea care vorbeau. „*Tu, preaiubitul și logodnicul inimii Mele, acum ești cu adevărat logodnicul Meu și vei fi pe veci de aici înainte.*

Abia acum te afli, în sfîrșit, pe calea adevărată, calea dragostei, primind din partea Mea iertarea pentru toate păcatele tale și cunoscînd că nu ai de așteptat nici un purgatoriu în viitor. Fiindcă atunci cînd sufletul tău va părăsi casa lui pămîntească, va veni să locuiască împreună cu Mine. Și atîta vreme cît ești în trupul acesta pămîntesc să nu te mai chinui singur cu penitențe și pedepse grele, ci să ascuți numai de poruncile lui Cristos. Și vei avea de îndurat destulă suferință în această lume rea, dacă ai învățat să vezi că semenii tăi rățăcesc ca niște oi în mijlocul lupilor. Aceasta îți va mișca inima către adîncimile milei și aceasta îți va fi de aici înainte crucea și suferința și cu ele te vei obișnui de acum.”

Vocea i-a spus apoi că nu-i va mai vorbi în felul acesta niciodată, în întreaga sa viață, pentru că nu va mai fi nevoie.

În acele părți ale Elveției și în districtele învecinate din Franța se stabiliseră waldenzii. Erau numiți astfel după **Peter Waldo** din Lyon,¹ care trăise pe la anul 1100, însă în alte țări erau cunoscuți și sub alte denumiri. Ei susțineau că își au originea în secolul al patrulea, cînd Biserica începuse să părăsească învățăturile primilor creștini și să le înlocuiască prin tradiții omenești. Învățînd calea mîntuirii prin credință, ei nu puneau nici un preț pe multe din practicile adoptate de către Biserica Romei de-a lungul anilor. Au întîmpinat persecuții înverșunate, au fost arși pe rug cu miile sau au fost torturați în alte moduri. Cei care au fugit refugiindu-se în cantoanele mai de sus ale Elveției au fost cunoscuți sub numele de „*vaudois*”.

În alte locuri, orașe întregi sau chiar provincii s-au aflat uneori sub

Interdicția Papei - un blestem îngrozitor, prin care li se retrăgea astfel mîngîierea iertării păcatelor de către Biserică și li se interzicea oficierea slujbelor preoțești obișnuite de predicare, îngroparea morților și altele. În acele vremuri întunecate o astfel de pedeapsă era cu adevărat înfricoșătoare atît din pricina numeroaselor superstiții acumulate de-a lungul anilor, cît și din pricina puterii absolute a papalității.

Credincioșii care dovedeau, prin comportare și prin mesajul lor, că aveau o relație specială cu Domnul lor erau numiți „**prieteni ai lui Dumnezeu**”. Cu timpul, numele acesta a fost folosit mai ales pentru cei care se aflau sub influența lui Nicholas. Omul acesta umplut de Duhul, călăuzit de Dumnezeu, împreună cu tovarășii săi, au slujit celor priviți ca eretici și oricărui om care căuta pe Dumnezeu în cadrul Bisericii oficiale. Nicholas împreună cu alți patru bărbați, dintre care doi erau preoți iar unul era evreu - convertit prin contactul cu Nicholas - au construit o casă undeva într-un loc aflat la mare altitudine în Alpi. Locul precis era cunoscut doar de cîțiva. Aceștia cinci și doi servitori s-au dedicat, în acest colțișor tainic, unei vieți de rugăciune.

Nicholas era liderul recunoscut de toți și, sub îndrumarea sa, a început o misiune de descoperire a sufletelor aflate în căutare, de-a lungul Rinului pînă în Olanda, prin cantoanele de jos ale Elveției, în Alsacia și Bavaria, pînă în Ungaria către est și în multe alte locuri. Doar arareori călătorea el însuși. De obicei își trimitea prietenii, mesagerii săi, pentru a lua legătura cu cei care ardeau de dorința de a afla adevăratul mesaj al mîntuirii prin credință, doar prin meritele lui Cristos.

Uneori acest „prieteni al lui Dumnezeu” pleca în călătorie, învățînd pe alții mai bine calea Domnului, însă de cele mai multe ori trimitea o scrisoare printr-un mesager. Una din misiunile sale speciale a fost îndreptată către **John Tauler**, un elocvent predicator din Strasbourg. Încetul cu încetul învățătorul a devenit elev, iar ascultătorul, cel care l-a condus pe doctorul în teologie la experiența realității lui Dumnezeu, în schița intitulată „John Tauler” vom afla cum s-au petrecut lucrurile.

Nicholas a continuat să lucreze din greu reușind să scape, prin izolarea sa și, fără îndoială, prin protecția lui Dumnezeu, de cei care ar fi dorit să pună capăt slujirii sale pline de putere cu mult înainte de momentul în care aceasta s-a încheiat în realitate. Odată, un păgîn a primit din „Oberland”² o scrisoare care răspundea tuturor căutărilor sale înfrigurate și care a fost folosită de Dumnezeu pentru a-l conduce la mîntuirea în Cristos. O nobilă pe nume Frickin, care s-a alăturat „prietenilor lui Dumnezeu”, a zis că părăsirea aceasta era atît de minunată încît simțea că a intrat „din purgatoriu în paradis”.

Însă, cei mai bine de șazeci de ani de binecuvîntată slujire ai acestui om al lui Dumnezeu se apropiau de sfîrșit. Un om pe nume **Martin din Mayence** a fost ars pe rug în 1393 la Koln, fiind acuzat că a fost influențat de învățăturile lui Nicholas de Basel. El declarase că faptele exterioare nu cîștigă nici un merit înaintea lui Dumnezeu. Se declara eliberat de sub autoritatea Bisericii și nu făcea nici o distincție între preoți și laici.

Cu un an sau doi înainte de încheierea secolului, când Nicholas avea aproape 90 de ani, a venit ultima încercare. Doi „prieteni”, James și John, au fost prinși la Viena și aduși în fața Inchiziției. Primul dintre ei era probabil avocatul care îl însoțise pe Nicholas la Roma; cel de-al doilea, evreul convertit. Și Nicholas a fost prins, dar a manifestat atîta înțelepciune încît acuzatorii nu au avut suficiente probe pentru a-i dovedi vinovăția. Atunci i-au cerut să denunțe pe cei doi condamnați ca fiind eretici. El a refuzat s-o facă, zicînd că ei trei vor fi despărțiți doar pentru o clipă, iar apoi vor fi împreună eu Domnul pentru vecie.

Și așa s-a întîmplat. Curînd flăcările i-au mistuit pe acești trei „prieteni ai lui Dumnezeu”, dar un veritabil „car de foc” i-a purtat în prezența Celui care fusese atît de real și a cărui voce fusese „atît de dulce” în toți acești numeroși ani.

Multi sînt gata să-l urmeze pe Domnul jumătate de drum, dar nu și cealaltă jumătate. Pot renunța la posesiuni, prieteni și onoruri, dar să se lepede de ei înșiși este prea mult.

Meister Eckhart.

¹O altă variantă a numelui său, Petru Valdis sau Valdes, este folosită de T. Bodogae. Vezi lucrarea Pr. Prof. Ioan Rămureanu, Pr.Prof. Milan Șesan și Pr. Prof. Teodor Bodogae, *Istoria Bisericească Universală*, voi. II, Editura IBM al BOR, București, 1993, pp. 102-103 - (n. trad.).

²Literal „Țarade Sus”, denumire folosită în Elveția pentru Alpii Bernezi,